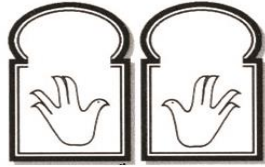

שכלום

בעזרת השם

שערי

עלון שבועי לעילוי נשמות שכלום טוויל הכהן בן בתיה ז"ל

עלון 1232

ב' סיון תשפ"ד

פרשת במדבר

על הפרשה

נקודה פנימית

חברת תהילים

אזכרה ימים מקדם, מנהג מרוקאי

מלמדים קבוצת ילדים לקרוא תהילים בטעמי המקרא. לא את כל הספר, רק תהילים ליום חמישי, מ"תפילה למשה" (פרק צ) עד "הללויה... מי ימלא גבורות השם" (פרק קו).

ואז, החברה הקדושה זו מוכנה לקיים מצוות עילוי נשמה לנפטרים.

מתכנסים בבית הנפטר, בשבת של ימי השבעה, בשבת של השלושים, בשבת של ה 11 חודש, ובשבת של סיום השנה (י"ב חודש).

נפגשים בבית האבלים, קוראים את התהילים, ואומרים קדיש "יהא שלמא" (הנאמר אחר קריאת תורה שבכתב, פסוקים מהתנ"ך).

אח"כ שומעים דרשה מהרב, ואומרים "קדיש על ישראלי" (הנאמר אחר דברי תורה שבעל פה).

כמובן יש ברכות, פירות, פיצוחים, שתיה וממתקים.

זו מעלה גדולה מאין כמוה.

גם בעצם הלימוד של התהילים, שזה דבר שהולך איתך לכל החיים, ומחבר אותך לתהילים כל ימך, בעצם המידע איך לקרוא, ובאימון שלך לעמוד מול קהל, כי יש מזמורים שכולם קוראים ביחד, ויש מזמורים שכל ילד קורא לבד, מול כל הקהל. בקיצור, בוחן את כישורך בעמידה מול ציבור. מדהים ומעצים.

ולא רק זה. יש גם את המעלה המיוחדת של עילוי נשמה לנפטר, והילדים, תינוקות של בית רבן, הבל פה שאין בו חטא, עם כל קדושתם מסוגלים לפעול בעולמות העליונים דברים שמבוגרים לא מסוגלים להגיע אליהם.

וכמובן גם החיבור החברתי, גם בין חברי הקבוצה, וגם בינם לבין משפחות הנפטרים. ויש הכרת הטוב כלפי אותם ילדים צדיקים.

אשרי אותם ילדים (שהתבגרו מאז), ואשרי מי שעמד בראשם והפעילם. תהי משכורתם שלמה מאת ה' יתברך, וימלא ה' משאלות לבם לטובה.

"וְנָתַנּוּ עֲלָיו כִּסּוּי עוֹר תַּזְזוּשׁ וְנָרְשׁוּ בְגָד כָּלִיל תְּכֵלֶת מְלֻמְעָה וְשִׁמּוֹ בְדָיו". (במדבר ד, ו).

המטריה הקדושה

את כיסוי עור התחש מצינו במכסה המשכן, וכאן בכיסוי הכלים.

מה מטרת הכיסוי?

כתב האבן עזרא "ועור תחש מפני הגשם והאבק".

ויש לשאול, מחילה, אך יש כל מטרת הכיסוי של עור התחש היה רק מפני הגשם והאבק, אז למה צריך לברוא חיה מיוחדת במיוחד לצורך כך. לכאורה זה דבר כל כך שולי, וניתן להסתדר עם הכיסויים המצויים והרגילים. נכון שהיה לו גוונים הרבה, אך אם עיקר המטרה היא כיסוי שלא יתרטב ולא יתלכלך, אז על מה כל הרעש? למה לברוא במיוחד לשם כך?

אלא שזהו החידוש, גם כיסוי מפני הגשם, אם הוא ציווי של ה', הוא הופך להיות קדוש ומקודש, ומפני כבוד השם יתברך שציוה עליו, לכן כדאי לברוא מין חיה מיוחד עבורו. ולכן גם חשוב שיהיה מכובד ובצבעים מרהיבים ביופיים.

רק ככה אנו נדע להעריך את מעלת הדברים הללו, שלנו נראים פשוטים ושוליים, אך הם חשובים שבחשובים, כי הם חשובים בעיני ה'.

כך צריך להסתכל על החלפת טיטולים לתינוקות (או חלילה למבוגרים הזקוקים לכך). נכון, העיסוק לא נעים. נכון, הוא מעורר דחייה, אך אם ההסתכלות היא שאנו מטפלים בחסר ישע, שזקוק לעזרתנו, ואנו עושים בזה חסד עצום, והרי חסד היא מצוה יקרה מאוד בעיני ה', והי' אוהב מאוד את מי שעוסק בחסד, ממילא ההסתכלות על הטיטולים משתנה לחלוטין. זו פעולה קדושה.

יש אמנם כללים הלכתיים. אי אפשר לעשות זאת ליד ספרי קודש. אסור ללמוד תורה באותו העת, וצריך נקיון הידים לאחר מכן. וזה לא סותר, זה משלים. זה מה שיפה ביהדות ומה שמפואר בתורתנו הקדושה, שיודעת לתת את האיזון הנכון, לכל מעשה ומעשה שאנו עושים.

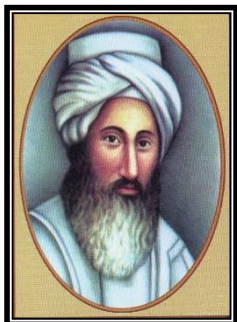
ואם בטיטולים כך, אז ביחס לשאר הדברים הקטנים והלא מאוסים, על אחת כמה וכמה, כי הם יקרים בעיני ה'. בעת שהי' מייקר דברים קטנים, הם הפכו באותו רגע להיות הדברים הכי חשובים בעולם.

כי הכי חשוב בעולם זה עשיית רצונו יתברך.

אז יהי רצון שזנכה לראות את הגדלות שבדברים הקטנים (שנראים קטנים), וזנכה להעריכם בשל עצם היותם ציווים של בורא עולם, ושנדע להעריך גם מעשים קטנים שלנו.

תורת החיד"א

עונש - כתב הרא"ם ז"ל... בית דין של מעלה אין מענישין פחות מבן כ'. ומה שאמר הרב חוות יאיר... דכל דבר שאינו מפורש בתורה ובא מסברא בזה אמרו אין בית דין של מעלה מענישין פחות מבן כ' אבל בדבר המפורש בתורה וכן קל וחומר וכן תקנות וגזרות הז"ל, בזה בית דין של מעלה ומטה מענישין מבן י"ג. שאם לא תאמר כן, כיצד חייבה תורה חטאת למי שאינו בן כ' והרי כיון שבדיני שמים פטור, אין דונו כרת, וכידוע כל שאין דונו כרת אין שגגות חטאת... (דבש לפי ע, כז)

כמה טענות יש לנו על דור המדבר. רגע. איך אתה מתנהג בטיול 3 ימים ולא במדבר. צריך לקבל פרופורציה, וללמד עליהם זכות.

ילקוט יוסף

סימן שכ - דיני סחיטה בשבת מלאכת דש

סחיטה בשאר דברים

לט. חבית שפקקו בפקק של פשתן כדי לסתום נקב שבדופן החבית, ומוציאין דרך נקב זה את היין מהחבית, יש מי שמתיר אף על פי שאי אפשר שלא יסחוט, ובתנאי שלא יהא כלי תחתיו, דכיון שאינו נהנה בסחיטה זו הוי פסיק רישא דלא ניחא ליה ומותר. וחלקו עליו ואמרו דאף על גב דלא ניחא ליה כיון דפסיק רישא הוא אסור.

והעולם נוהגים היתר בדבר, ויש ללמד עליהם זכות, דכיון שהברז ארוכה חוץ לנעורת, ואין היד מגעת לנעורת, מותר, [כמו שהתירו בספוג שיש לו בית אחיזה]. ולפי שאין טענה זו חזקה, ויש לגמגם בה, לכן טוב להנהיגם שלא יהא כלי תחת החבית בשעה שפוקקים הנקב.

מ. מותר לקנח בשבת בנחת תינוק שעשה צרכיו בממחטה לחה. [ובלבד שיפרידנה מערב שבת]. ולכתחלה ישתמש בממחטות לחות הנמצאים בתחלת הקופסא, ששם הממחטות אינן לחות כל כך באופן שהמים נסחטים מהם.

ואמנם יש לברר המציאות, שאם הממחטה הלחה עשויה מברז, יש להחמיר שלא לקנח בה מחמת ספק דאורייתא.

וכן הדין במי שקינח עצמו בנייר טואלט לאחר שהרטיבו במים, שאם עושה כן בנחת יש לו על מה שיסמוך להקל.

סימן שכא - דיני טוחן ולש בשבת

א. הטוחן בשבת חטים או שעורים וכיוצא בהם כשיעור גרוגרת [שהוא כשליש ביצה] חייב. וכן הדין תבלין במדוכה וכן השוחק סממנים במכתשת, הרי זה טוחן, וחייב.

וכן המנסר עצים, כדי ליהנות בנסורת שלהם, והשף לשון של מתכת בפצירה, כדי להשתמש בעפר המתכת, כדרך שעושים צורפי הזהב, הרי זה תולדת מלאכת טוחן, וחייב.

ב. וכן המבקע עצים בכלי לחתיכות דקות חייב. וכן המפרר רגבי עפר חייב משום טוחן.

ג. אסור לטחון בשבת גרגירי קפה בריחיים שלהם, [וכל שכן בריחיים הפועלים ע"י חשמל אף אם הוכנו ע"י שעון שבת וכדומה]. ויש אומרים שהטוחן קפה בריחיים שלהם חייב מן התורה משום טוחן. ויש חולקים ואוסרים טחינת הקפה בריחיים שלהם רק מדרבנן.

ד. יש אומרים שהמתך את הירק בסכין דק דק הרי זה תולדת טוחן וחייב. ורוב הפוסקים חולקים על זה וסוברים שאינו חייב אלא כשמחתך ירק שאינו ראוי לאוכלו כמות שהוא חי, וחותרו על דעת לבשלו, אבל ירקות הראויים לאוכלם כשהם חיים, וכן פירות ופת וכיוצא בהם, מותר לחתכם אפילו דק דק. וראוי להחמיר כסברא הראשונה הואיל והיא מחלוקת הפוסקים באיסור תורה. במה דברים אמורים כשמחתך את הירק על דעת לאוכלו לאחר זמן, או למחר, אבל אם מחתכו בסכין כדי לאוכלו "לאלתר" מותר. שלא אסרו חכמים על האדם לאכול מאכלו חתיכות קטנות או גדולות. וגם אם חותך בסכין דק דק לתת לאחרים לאכול מיד, או סמוך לסעודה, ואפילו לסוף הסעודה מותר.

ה. ולכן מותר לחתוך ירקות הנאכלים כמות שהם חיים, ל"סאלאט", בסכין דק דק. כגון, עגבניות, מלפפונים, חזרת, וכדומה, בין לעצמו בין לאחרים, על דעת לאכול אותם לאלתר. ויש נוהגים ממדת חסידות לחתוך הירק של הסלט חתיכות גדולות קצת. ואף על פי שאין זה מן הדין, מכל מקום המחמיר תבוא עליו ברכה.